

SR - 68

Total No. of Pages : 4

Seat No.	
----------	--

M.A. (Part - II) (Semester - III) Examination, October - 2019
HOME SCIENCE (Paper - X)
Programme Planning and Community Development
Sub. Code : 63744

Day and Date : Wednesday, 16 - 10 - 2019

Total Marks : 80

Time : 02.30 p.m. to 05.30 p.m.

- Instructions:
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) Draw diagram wherever necessary.

Q1) Fill in the blanks choosing correct alternatives. **[10]**

- i) _____ is a statement of situation, objectives, problems and solutions.
- a) Programme Planning b) Extension Programme
c) Programme evaluation d) Programme Development
- ii) Extension programme _____ is based on analysis of the fact in the situation.
- a) planning b) organising
c) Controlling d) Evaluation
- iii) Reconsideration and _____ is the last step of programme development process.
- a) Progress b) Projection
c) Review d) Replanning
- iv) Extension _____ is the process of judging the worth and value of a programme.
- a) planning b) controlling
c) evaluation d) management
- v) _____ is a social process which initiate action for and with followers.
- a) Communication b) Extension Education
c) Extension worker d) Leadership

P.T.O.

- vi) Getting Feedback information and evaluation report is difficult in _____ communication method.
 - a) Personal
 - b) Individual
 - c) Group
 - d) Mass
- vii) The _____ objective of Community Development is to provide necessary knowledge and services for work to people.
 - a) Main
 - b) Specific
 - c) General
 - d) Broad
- viii) JSSK has launched on _____.
 - a) 1 June 2010
 - b) 15 August 2010
 - c) 26 January 2011
 - d) 1 June 2011
- ix) Principles of extension programme planning is mainly divided into programme planning and _____ process.
 - a) planning
 - b) controlling
 - c) evaluation
 - d) communication
- x) _____ is an example of individual communication method.
 - a) Campaign
 - b) Farm and Home visit
 - c) News paper
 - d) Radio

Q2) Explain the concept and principles of programme planning. [20]

OR

Define communication. Write in detail principles of communication.

Q3) Illustrate the concept and importance of Extension programme. [20]

OR

Write in detail about IRDP.

Q4) Write short answers (Any three) [30]

- a) Degree of evaluation
- b) Objectives of community development.
- c) Characteristics of leader.
- d) Programme Development Cycle.
- e) Six Keys of Evaluation.

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 2) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 3) आवश्यक तेथे आकृती काढा.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा.

[10]

- i)हे परिस्थिती, उद्दिष्टे, प्रश्न आणि उपायांचे निवेदन असते.
 अ) कार्यक्रम नियोजन ब) विस्तार कार्यक्रम
 क) कार्यक्रम मुल्यांकन ड) कार्यक्रम विकास
- ii) विस्तार कार्यक्रमहे परिस्थितीतील वस्तुस्थितीच्या विश्लेषणावर आधारित असते.
 अ) नियोजन ब) संघटन
 क) नियंत्रण ड) मुल्यांकन
- iii) फेरविचार आणिही कार्यक्रम विकास प्रक्रियेची शेवटची पायरी आहे.
 अ) प्रगती ब) पुढील आराखडा
 क) पुनरावलोकन ड) पुर्ननियोजन
- iv) कार्यक्रमाची उपयुक्तता आणि मुल्य पारखण्याची प्रक्रिया म्हणजे विस्तारहोय.
 अ) नियोजन ब) नियंत्रण
 क) मुल्यांकन ड) व्यवस्थापन
- v)म्हणजे एक सामाजिक प्रक्रिया आहे ज्यात अनुयायांबरोबर आणि अनुयायांकरिता पुढाकार घेऊन कृती केली जाते.
 अ) संप्रेषण ब) विस्तार शिक्षण
 क) विस्तार कार्यकर्ता ड) नेतृत्व
- vi)संप्रेषण पध्दतीत प्रतिसादात्मक माहिती आणि मुल्यांकन अहवाल मिळणे कठीण असते.
 अ) व्यक्तिगत ब) वैयक्तिक
 क) गट ड) समुह

